

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กมล สมวิเชียร. ประชาธิปไตยกับสังคมไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

_____ . "วัฒนธรรมทางการเมืองไทยกับการพัฒนาทางการเมือง" ใน วรรณไวทยากร : รัฐศาสตร์ พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

ก่อ สวัสดิพานิชย์. "วัยรุ่นกับค่านิยมและระบบศีลธรรม," เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับการศึกษา. กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2518.

กิตติมา ปรีดีติลล. "ความสำคัญของค่านิยม," ปรัชญาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2521.

เกรียง กীরติกร. "การศึกษากับความสำนึกทางการเมือง." ใน จุดยืนและทิศทางการศึกษาไทย บก. สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2518.

_____ . ประชาธิปไตยกับการเมือง. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์, 2528.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. กองวิจัยการศึกษา. บทนำ : รายงานการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการมัธยมศึกษา (ฉบับสรุป). กรุงเทพฯ : บี. เอส. พรินติ้ง แอนพับลิเคชั่น เมษายน 2531.

_____ . แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์, 2520.

_____ . รายงานการวิเคราะห์โอกาสในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2525-2526.

- คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ลักษณะบางประการของสถาบันสังคมไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย. พระนคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2515.
- คณะอนุกรรมการฝ่ายวิจัยและพัฒนาวัฒนธรรม. "ค่านิยมของชาติ." ใน ความหมายค่านิยม. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2525.
- จิรี มีสุข และพลศักดิ์ จิรไกรศิริ. "ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติของนิสิตเกี่ยวกับลัทธิประชาธิปไตยและคอมมิวนิสต์." รายงานการวิจัย ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521.
- จุมพล ทิมพานิช. พื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมของการเมืองไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.
- ฉวีวรรณ วรรณประเสริฐ. สังคมไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญพัฒน์, 2522.
- ชนิดา รัชต์พลเมือง. สังคมวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสารัตถศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ลัทธิการเมือง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2519.
- ชำเรือง วุฒิจันทร์. หลักการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2524.
- ถวิล ลดาวัลย์. การสำรวจทัศนคติในการสอนของครู. ขอนแก่น : โรงเรียนพิมพ์ศิริภักดิ์, 2511.
- นายกรัฐมนตรี, สำนัก. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530-2534. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูนิเด็คโปรดักชั่น, 2530.
- บรรพต วีระลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนศึกษา หน่วยที่ 5-11, มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2524.
- ประคอง วรรณสุด. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.

- ประจิด มหาสิง. สังคมวิทยาการเมือง : แนวคิด ทฤษฎี และแนวทางการศึกษา.
 บัณฑิต : โครงการจัดตั้งสำนักเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2529.
- ประดินันท์ อุปรมย์. จิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีอนันต์, 2518.
- ประมวล ดิคคินสัน. "วัยรุ่น-วัยเร่ง." จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : แพร์พิตยา, 2520.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. "ค่านิยมและความคาดหวังของเยาวชนไทย." รายงานผลการวิจัยทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ประสิทธิ์ สวาสดิ์ญาติ. "วัฒนธรรมทางการเมือง" ใน การเมืองและสังคม, บก. ประณต นันทิยะกุล. กรุงเทพฯ : หน่วยผลิตเอกสาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. กองแผนงาน. สถิติการศึกษาระดับมัธยมศึกษา 2529. กรุงเทพฯ : พี. เอ. ลีฟวิ่ง.
- ผู้บริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, สมาคม. การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์-วัฒนาพานิช, 2518.
- พจน์ สะเพียรชัย. "ลักษณะของการศึกษาในระบบสังคมไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลง." พัฒนา วัดผลฯ. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516.
- พัทธา สายหู. "การใช้แบบความคิด เรื่องวัฒนธรรมในการพัฒนาประเทศ." ใน วรรณ-
ไวทยาการ : ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.
- _____ . "ค่านิยมที่เป็นคุณและโทษในสังคม." เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่องค่านิยม
ของสตรีไทยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ, 2523.
- พนัส หันนาคินทร์. การศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2521.

- _____ . การสอนคำนิยม. พิษณุโลก : แผนกเอกสารและการพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2521.
- _____ . การสอนคำนิยมและจริยธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิษณุโลก, 2526.
- ภิญโญ สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของครูสภา, 2526.
- ยงค์ ชุ่มจิต. ความเป็นครู. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2531.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา : อังกฤษ-ไทย. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2524.
- วชิรญา บัวศรี. "การอภิปรายเรื่องคำนิยมของสตรีไทยที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ." ใน รายงานการสัมมนาเรื่องคำนิยมของสตรีไทยที่มีผลกระทบต่อพัฒนาประเทศ, 2523.
- วิสุทธิ โพธิ์แท่น. "ความคิดเกี่ยวกับการให้ความรู้ในทางการเมืองเพื่อการมีส่วนร่วมในทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพในประเทศไทย." รัฐศาสตร์สาร. สิงหาคม 2519.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมการฝึกหัดครู. นโยบายและการจัดการฝึกหัดครูตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4 (2520-2524. ม.ป.ช., ป.ป.ป.)
- _____ . กรมวิชาการ. แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2522.
- _____ . หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2523.
- _____ . กรมสามัญศึกษา. คู่มือสร้างเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษามัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2529.
- _____ . แผนพัฒนาจริยศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ม.ป.ป.
- _____ . สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. โครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียนทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดยงพลเทรดดิ้ง, ม.ป.ป.

- ____. สรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญในรอบปี 2524. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ-
วัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป.
- สมพร เทพลีธา. ค่านิยมของข้าราชการไทยควรเป็นอย่างไร. กรุงเทพมหานคร :
คณะกรรมการส่งเสริมศิลปกรรมและจิตใจ สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2525.
- สามัญศึกษา, กรม. กองแผนงาน. ผลวิเคราะห์อัตราการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ปีการศึกษา 2527.
- ____. ฝ่ายสถิติวิเคราะห์และวิจัย." จำนวนห้องเรียน นักเรียน ครู และภาระโรง
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดส่วนกลาง ปีการศึกษา 2531." เอกสารโรเนียว.
- ____. หน่วยศึกษานิเทศก์. คู่มือนิเทศก์การศึกษาการสอนประจำชาติไทย. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2518.
- สาย ภาณุรัตน์. "ทัศนคติของครูไทยต่อกิจกรรมทางการเมือง : ศึกษาเฉพาะครูใน
กรุงเทพ-ธนบุรี." เอกสารวิจัยส่วนบุคคล. กรุงเทพ : วิทยาลัยป้องกัน-
ราชอาณาจักรแห่งประเทศไทย, 2512.
- สาโรช บัวศรี. "Moral Education." เอกสารประกอบคำบรรยายเรื่อง Moral
Education ณ โรงแรมอิมพีเรียล, กรุงเทพมหานคร : 22 กันยายน 2524,
(อัดสำเนา).
- สุจิต บุญบงการ. "นิสิตนักศึกษากับการพัฒนาทางการเมืองของไทย." ใน วรรณไวทยาการ :
รัฐศาสตร์. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.
- สุนทร โคมิน, สนิท สัมครการ. รายงานการวิจัยเรื่อง ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย :
เครื่องมือในการสำรวจวัด. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
2522.
- สุวิทย์ สุวรรณ. "ทางสู่ประชาธิปไตย" ใน ประชาธิปไตยของชาวบ้าน. ช่างวิทย์
เกษตรศรี, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิชเชศ, 2516.

อุทัย ดุลยเกษม. "แนวคิดเพื่อการจัดการศึกษาแก่ผู้สำเร็จการศึกษาแล้วไม่ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา." เอกสารการสัมมนาโครงการวิจัยติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา. วันที่ 5 มิถุนายน 2529 (เอกสารโรเนียว).

อุษณีย์ ฉัตรานนท์. "แนวทางการศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการ Political Socialization." ใน รัฐศาสตร์นิเทศ. มกราคม - มีนาคม, 2517.

เอกกมล สายจันทร์. "บทบาทปัญญาชนต่อการพัฒนาการเมือง." ใน การพัฒนาการเมืองไทย. บก. ลิขิต อีร์เวคิน. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2519.

เอกวิทย์ ณ ถลาง. "ทัศนะบางประการเกี่ยวกับกุศโลบายการศึกษา." รายงานการประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ 1. พระนคร : กรมสามัญศึกษา, 2511.

บทความ

ชัยพร วิชชาวุธ และธีระพร อุวรรณโณ. "แนวคิดและพัฒนาการใหม่ในการปลูกฝังจริยธรรม." วารสารครูศาสตร์ 11 (กรกฎาคม 2525) : 23-24.

เต็มสิริ บุญยสิงห์. "ค่านิยม." วารสารไทย 10 (เมษายน - มิถุนายน 2526) : 39-42.

ทินพันธุ์ นาคะคะ. "ประชาธิปไตย : ความหมาย บัญญัติเบื้องต้น และการสร้างจิตใจ." วารสารธรรมศาสตร์ (กุมภาพันธ์ 2517) : 14.

ธีรภรณ์ นาคพิน. "ค่านิยมสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปได้อย่างไร." วารสารวัฒนธรรมไทย 14 (เมษายน 2522) : 3-6.

บุญรัตน์ ศิวเทสิอง. "การปลูกฝังประชาธิปไตยในโรงเรียน." วารสารครู 2 (เมษายน 2521) : 14-15.

ภูษงค์ เพ่งศรี. "การศึกษาคืออะไร และประโยชน์ของการศึกษา." วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 5 (พฤศจิกายน 2513) : 17.

เมธี บิลันธนานนท์. "วิธีปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยม." วารสารครูปริทัศน์ 8 (กุมภาพันธ์ 2526) : 43.

วิชัย ดันศิริ และคณะ. "รายงานผลการวิจัยชั้นสำรวจเรื่อง กระบวนการสังคมประกิด
ทางการเมืองในโรงเรียนประถมศึกษา." วารสารการวิจัยการศึกษา (มิถุนายน
2520) : 5.

วิทยา สุจริตนารักษ์. "ความสำนึกทางการเมือง." การเมืองสำหรับประชาชน
6 (ธันวาคม 2516) : 36-391.

วีรพงษ์ คุณมณี. "พุทธธรรมสำหรับครู." วารสารวิทยากร 83 (กรกฎาคม 2528) :
10-12.

สมบูรณ์ ศาลยาชีวิน. "การพัฒนาค่านิยม." วารสารมิตรครู 23 (พฤศจิกายน 2524) :
24-28.

สุนน อมรวิวัฒน์. "การปลูกฝังค่านิยมในตัวเด็ก." วารสารครูปริทัศน์ (ฉบับความรู้
เกี่ยวกับเด็ก 2522) : 100-103.

วิทยานิพนธ์

จินตนา ทวีวัฒน์. "ความคิดเห็นของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัยครูภาคตะวันตกเกี่ยวกับ
บทบาทของอาจารย์ในการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาครู." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2529.

เจียม เคชะรูป. "ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับพลเมืองดีในวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคกลาง." วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย-
เกษตรศาสตร์, 2521.

ฉวีวรรณ กฤษสินชัย. "บทบาทของครูตามการรับรู้ของตนเองในการเสริมสร้างค่านิยมและ
บุคลิกภาพประชาธิปไตยให้แก่เด็กเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 6." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

เด่น พลวิเศษ. "การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพทางการเมืองระหว่างอาจารย์กับ
นักศึกษาของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2524.

ทองคุณ อินทมาศน์. "การนำเสนอโปรแกรมสำหรับครูภาษาไทยในการปลูกฝังความเป็น
นักประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ทัศนีย์ บัจจสานนท์. "การเรียนรู้ทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยทหารบกไทย."
วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

นภดล มหาวิริยะกุล. "บุคลิกภาพทางการเมืองของนักศึกษาครู : ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยครู
กลุ่มนครหลวง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

นเรศ ปิยะพันธุ์. "ค่านิยมทางการเมืองของครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่." วิทยานิพนธ์ปริญญา-
โทมหาบัณฑิต ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2524.

ปัญญา ปุยเปีย. "การศึกษาบุคลิกภาพประชาธิปไตยของอาจารย์วิทยาลัยครู." ปรินญา
นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518.

ประยงค์ บัตรสมบูรณ์. "บุคลิกภาพกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของครูประชาบาลจังหวัด
อุบลราชธานี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิต-
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ประโยชน์ หิรัญภัทร. "ทัศนคติของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 ที่มีต่อวิถีชีวิต
ประชาธิปไตย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.

ปรีชา คงมณี. "ทัศนคติของครูประถมศึกษาที่มีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2520.

- ปิ่นสุวรรณ เตสยานนท์. "การศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน เรื่องการ
ประหยัดและออม การมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมายของนักเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาการสอนสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย-
เกษตรศาสตร์, 2526.
- พลศักดิ์ จิรโกศิริ. "วัฒนธรรมทางการเมืองของครูในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- มานิตย์ แก้วปู่. "ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาทของ
ครูสังคมศึกษาในการพัฒนาระดับมัธยมศึกษาในด้านความมีวินัยในตนเอง."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2526.
- วนิดา ธนสุภาณุเวช. "การสำรวจแนวความคิดและความสนใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2512."
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.
- วาริ แสนสุข. "มโนทัศน์ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนอาชีวศึกษา."
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2521.
- วิจิต นวลแก้ว. "ความคิดเกี่ยวกับกระบวนการทางการเมืองไทย : ศึกษาเฉพาะกรณี
ข้าราชการครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี." วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- วิระวรรณ อามระดิษ. "ความคิดเห็นเกี่ยวกับค่านิยมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับมัธยม-
ศึกษาตอนปลาย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวาน. "วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของไทย : การศึกษา
เฉพาะกรณีนักศึกษาระดับปริญญาโทของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

- วิรวรรณ พิบูลย์. "ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทในระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- ศรีสุตา ลิขิตวงศ์. "การเปรียบเทียบบทบาทจริงและบทบาทที่คาดหวังของครูในการปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ แก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- สนธยา พลศรี. "บุคลิกภาพประชาธิปไตยของครูในพื้นที่แทรกซึมของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2516.
- สมศักดิ์ ส่งสัมพันธ์. "นิสิตนักศึกษากับวัฒนธรรมการเมืองประชาธิปไตย : การศึกษาวิจัยเฉพาะนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- สุนิตดา สติยวารกุล. "ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมในโรงเรียนมัธยมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ภาษาอังกฤษ

Books

Almond, Gabriel A. "Comparative Political System" in Political Behavior : Theory and Research, eds. Heing Eulau, Samuel J. Eldersveld, and Maris Janowitz. Boston : The Free Press, 1956.

_____. Comparative Political Today : A World View. Boston : Little Brown and Company. 1974.

- Almond, Gabriel A., and Powell Jr., Bingham. G. Comparative Politics : A Development Approach. Boston : Little Brown, 1966.
- Almond, Gabriel A., and Verba, Sidney. The Civic Culture : Political Attitudes and Democracy in Five Nations. Boston : Little Brown and Company, 1965.
- Best, John W. Research in Education. New Delhi : Prentice Hall of India, 1963.
- _____. Research in Education. New Jersey : Englewood Cliffs : Prentice-Hall, 1970.
- Bierstedt, Robert, Meehan, Eugene I., and Samuelson, Paul A. Modern Social Science. New York : McGraw-Hill book Company, 1964.
- Coben, Arther. Attitude Change and Social Influence. New York : Basic books, 1964.
- Coleman, Jame S. Education and Political Development. Princeton, New Jersey : Princeton University Press, 1988.
- Cronbach, Lee-Joseph. Essentials of Psychological Testing, 3rd. ed. New York : Harper, 1971.
- Dahl, Robert A. Modern Political Analysis. Englewood Cliffs : Prentice-Hall Inc., 1963.
- _____. Political Opposition in Western Democracies. New Haven : Yale University Press, 1966.
- Dawson, Richard E., and Prewitt, Denneth. Political Socialization. Boston : Little Brown and Company, 1969.

- Easton, David. "The Function of Formal Education in Political System." School Review. Autumn 1957.
- Ebenstein, William. Today's ISMS. Englewood Cliffs : Prentice-Hall Inc., 1967.
- Encyclopaedia of Sociology. Connecticut : Dushken Publishing Group Inc., 1974.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychological and Education. New York : McGraw-Hall Book Company, 1966.
- Fraenkel, Jack R. "How to teach about Values." An Analytic Approach. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1977.
- Ginzberg, Eli. The Development of Human Resources. New York : McGraw-Hill, Inc., 1968.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3 rd. ed., New York : McGraw-Hall BookC., 1973.
- Guskin, Alan E. Changing Values of Thai College Students. Bangkok : The Social Science Association of Thailand Press, 1964.
- Jarolimek, John. Social Study in Elementary Education. New York : Macmillan Company, 1967.
- Langton Kenneth P. Political Socialization. London : Oxford University Press, 1969.
- Lasswell, Harold D. Politics : Who Gets What, When and How. Cleveland and New York : The World Publishing Company, 1958.
- Manheim, Jarol B. The Politics Within : A Primer in Political Attitudes and Behavior. Englewood Cliffs: Prentice-Hall, Inc., 1975.

- Miller, Carroll H. Guidance Services An Introduction. A Harper International Student, 1965.
- Nakata, Thinapan. The Problems of Democracy in Thailand : A Study of Political Culture and Socialization of College Students. Bangkok : Praepittaya International, 1975.
- Phenix, Phillip H. Philosophy of Education. New York : Henry Holt and Company, 1958.
- Prall W. and Cushman. Personality in Politics. New Harper : Yale University Press, 1964.
- Pye, Lucian W. Political Personality and Nation Building : Burma's Search for Identity. London : Yale Univeristy Press, 1966.
- Pye, Lucian W., and Verba, Sidney. Political Culture and Political Development. Princeton : Princeton University Press, 1965.
- Raths, Louis E., et al. Values and Teaching. Ohio, Chales E. Merill, 1966.
- Rokeach, Milton. Beliefs Attitudes and Values. San Francisco : Jossey-Bass, 1968.
- Scott, William A. Values and Organization. R. and McNally and Company, 1965.
- Verba, Sidney. "Germany : The Remaking of Political Culture." in Political Culture and Political Development. eds. Lucian W. Pye and Sidney Verba. Princeton : Princeton University Press, 1965.
- Wilson, David A. Politics in Thailand. New York : Cornell University Press, 1966.

Wiseman, Victor H. Politics in Everyday Life. Oxford : Basil Blackwell, 1966.

Witt, Daniel. Comparative Political Institutes. New York : Holt, Reinhart and Winston, 1963.

Young, Kimball and Raymond, Mack W. Sociology and Social Life. New York : American Book, 1962.

Articles

Arnold, Henjum. "A Study of Significance Successful Inturns." Journal of Teacher Education 2 (June 1965) : 215-220.

Garforth, F. W. "Values : An Essay Towards Clarification." Education Review 17 (June 1965) : 189-197.

Krejcie, Robert V., and Morgan, Daryle W. "Determining Sample Size For Research Activities." Education and Psychological Measurement Vol. 30 (Autumn, 1970) : 607-608.

Other materials

Friedman, Robert S. "Participation in Democracy and Democratic Socialization." Dissertation Abstracts International, 1973.

Louis Cole, Richard. "Citizen Participation, Democratic Theory and the Urban Policy Process." Dissertation Abstracts International, 1974.

Ringwall, Douglas Dixon. "Planning and Participation in a Democracy Theory Versus Practices." Dissertation Abstracts International, 1976.

Suchit Boonbangkarn. "Higher Education and Political Development in Thailand." Ph.D. Thesis, Fletcher School of Law and Diplomacy, 1968.

White, Cotte Jerome. "A Study of Democratic Sociopolitical Values Among High School Students in an Urban Setting." Dissertation Abstracts International, 1977.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สูตรหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. สูตรหาค่ามัธยัม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = คะแนนเฉลี่ย

ΣX = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

$$\text{และ S.D.} = \sqrt{\frac{\Sigma X^2}{N} - \left(\frac{\Sigma X}{N}\right)^2}$$

เมื่อ S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣX = ผลรวมของคะแนน

ΣX^2 = ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3. สูตรการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของค่ามัธยัม เลขคณิต สำหรับ

ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคนละกลุ่ม

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ = คะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 = จำนวนคนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

4. สูตรการหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach)

สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา

$$r = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

r = สัมประสิทธิ์ของความเที่ยง

k = จำนวนข้อคำถาม

$\sum S_i^2$ = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ศาสตราจารย์ จรูญ สุภาพ ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร. วิทยา สุจริตนารักษ์ ภาควิชาการปกครอง
 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์ ดร. พรศักดิ์ พ่องแผ้ว ภาควิชาการปกครอง
 คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. รองศาสตราจารย์ ดร. อารง สุทธศาสตร์ ภาควิชาสังคมวิทยาและ
 มานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. งามพิศ ลัดยศสงวน ภาควิชาสังคมวิทยาและ
 มานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยุโทรทัศนวิทยาการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/1146

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

10 กุมภาพันธ์ 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. โครงร่างวิทยานิพนธ์
  2. แบบสอบถาม
  3. รายชื่อโรงเรียน

เนื่องด้วย นายภิญโญ คล้ายบวร นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองให้แก่นักเรียนตามการรับรู้ของอาจารย์และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยมี อาจารย์ ดร. พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามแก่ครู อาจารย์ และนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดของกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายภิญโญ คล้ายบวร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรากัญ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150895-9

ที่ ศธ 0806/01718

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

22 กุมภาพันธ์ 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือดำเนินการวิจัย

เรียน

ด้วย นายภิญโญ คล้ายบวร นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสัตตศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง "การเสริมสร้างค่านิยม
 ทางการ เมืองให้แก่ักเรียน ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 กรุงเทพมหานคร" ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขอความร่วมมือจากครู-อาจารย์และนักเรียน
 ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำวิจัย

กองการมัธยมศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่าการทำวิจัยดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ใน
 การเรียนการสอนประชาธิปไตยในโรงเรียน สมควรให้การสนับสนุน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ บุญยะนิวาศ)

หัวหน้าฝ่ายบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 2 รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา

ฝ่ายมาตรฐานโรงเรียน

โทร. 2811392

ภาคผนวก ง.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1. โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย
2. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย
3. โรงเรียนทอวัง
4. โรงเรียนวัดราชาธิวาส
5. โรงเรียนโยธินบูรณะ
6. โรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม
7. โรงเรียนวัดสระเกษ
8. โรงเรียนวัดราชบพิธ
9. โรงเรียนวัดสังเวช
10. โรงเรียนวัดบวรนิเวศ
11. โรงเรียนสวนอนันต์
12. โรงเรียนวัดวิมุตยารามพิทยากร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ.

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองให้แก่นักเรียนตามการรับรู้ของอาจารย์
และนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย 2 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (เฉพาะครู-อาจารย์)
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองให้แก่นักเรียน
ตามการรับรู้ของอาจารย์และนักเรียน
2. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อและทุกตอน ตามความเป็นจริงเพื่อประโยชน์
ของการวิจัย อันจะเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อ
เสริมสร้างค่านิยมทางการเมือง โดยเฉพาะค่านิยมทางการเมืองแบบ
ประชาธิปไตยให้แก่โรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

ด้วยความขอบคุณ

ภิญโญ คล้ายบวร

นิสิตบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (เฉพาะครู - อาจารย์)

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ของแบบสอบถามซึ่งเป็นข้อมูล
เกี่ยวกับตัวท่านตามความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 30 ปี 30 ปีขึ้นไป
3. คุณวุฒิ อนุปริญญาหรือปริญญา สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป
4. ปัจจุบันท่านสอนในสาขาวิชาทางด้าน วิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์หรือสังคมศาสตร์
5. ประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่า 10 ปี 10 ปีขึ้นไป
6. ตำแหน่งหน้าที่ในโรงเรียน ผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายบริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ปฏิบัติการสอน
7. ท่านมีความสนใจในเรื่องการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนเพียงใด สนใจ ไม่สนใจ
8. ท่านเคยไปศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่มีการจัดโครงการเสริมสร้างประชาธิปไตยในโรงเรียนบ้างหรือไม่ เคย ไม่เคย
9. ท่านคิดว่าวิชาที่สอนจะมีผลต่อการเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองได้หรือไม่ ได้ ไม่ได้

10. โรงเรียนของท่านมีนักเรียน

 น้อยกว่า 2,000 คน 2,000 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองให้แก่นักเรียนตามการรับรู้ของ
อาจารย์และนักเรียน

โปรดตอบแบบสอบถามแต่ละข้อด้วยความจริงใจ ตามสภาพที่เป็นอยู่จริง โดย
พิจารณาลักษณะ การกระทำ การสอน ตามที่ท่านปฏิบัติจริง สำหรับครูอาจารย์และตามที่
นักเรียนได้เข้าใจ ได้รู้สึก ได้กระทำ หรือคิดเห็น ตามการรับรู้ของนักเรียนเองตามความ
มากน้อยเพียงใด แล้วใส่เครื่องหมาย ลงในช่องระดับการเสริมสร้าง ดังนี้

ระดับการ เสริมสร้าง	การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองให้แก่นักเรียน
5	หมายถึง ตรงกับการเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองในลักษณะขั้นมากที่สุด
4	หมายถึง ตรงกับการเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองในลักษณะขั้นมาก
3	หมายถึง ตรงกับการเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองในลักษณะขั้นปานกลาง
2	หมายถึง ตรงกับการเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองในลักษณะขั้นน้อย
1	หมายถึง ตรงกับการเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองในลักษณะขั้นน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมือง ให้แก่นักเรียน	ระดับการเสริมสร้าง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีโอกาส เรียนและฝึกร่วมกันเป็นกลุ่มอยู่เสมอ		☒			

จากตัวอย่าง หมายความว่า การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองให้นักเรียน ท่านคิดว่าครูอาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีโอกาสเรียนและฝึกร่วมกัน เป็นกลุ่มอยู่เสมอในระดับมาก

การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมืองให้นักเรียน	ระดับการเสริมสร้าง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. <u>ศรัทธาในวิธีการแห่งปัญญา</u>					
1. ชี้แนะให้นักเรียน เห็นผลดีของการยอมรับความสามารถของผู้อื่น โดยการดึงส่วนดีของผู้อื่นให้เป็นประโยชน์					
2. สอนให้นักเรียนยอมรับความคิดของผู้อื่น โดยการฟังการแสดงความคิดเห็นของเพื่อนด้วยความตั้งใจ					
3. เป็นตัวอย่างที่ดีให้นักเรียนในการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างมีเหตุผล					
4. กระตุ้นให้นักเรียนคิดหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง และเพื่อนมนุษย์ โดยฝากความหวังที่ความสามารถของมนุษย์ มิใช่สิ่งศักดิ์สิทธิ์หรืออำนาจ					
5. สอนให้นักเรียนตัดสินใจกระทำการใด ๆ อย่างมีเหตุผล มิใช่เพราะการกระทำตามผู้อื่นด้วยความเกรงใจและกลัวอำนาจ					
6. จัดให้มีโอกาสอภิปราย โต้เถียง และตอบปัญหาทางวิชาการ เพื่อให้นักเรียนแสดงออกในการใช้สติปัญญา					

การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมือง ให้นักเรียน	ระดับการเสริมสร้าง				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
7. จัดโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการการพัฒนา การศึกษาค้นคว้า โครงการสัมมนาทางวิชาการ เพื่อ ให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเชื่อมั่น ในการแสดงความคิดเห็น					
8. สอนและฝึกให้นักเรียนพยายามระดมสมอง เพื่อ แสวงหาสิ่งที่ดีกว่าอยู่เสมอ					
9. ให้นักเรียนมีโอกาสหาข้อยุติกันเองโดยไม่มีการ ลงมติและพยายามใช้เหตุผล เพื่อให้ได้ความเห็น เป็นเอกฉันท์					
10. เป็นตัวอย่างในการวิเคราะห์หลักเหตุผลและการ พิจารณาตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ					
2. <u>เชื่อมั่นในหลักความเสมอภาค สิทธิเสรี- ภาพ และความยุติธรรม</u>					
11. ไม่ส่งเสริมหรือยกย่องนักเรียนที่แสดงความยิ่ง ใหญ่ และความเก่งกาจเหนือผู้อื่น					
12. สอนและฝึกให้นักเรียนยอมรับซึ่งกันและกัน แม้จะ มีความแตกต่างกันในบางเรื่อง เช่น บทบาท ฐานะ ผลการเรียน ฯลฯ					
13. ให้นักเรียนช่วยกันหาทางส่งเสริมความเสมอภาค และความยุติธรรม เช่น การเข้าแถวส่งงาน หรือรับประทานอาหารตามลำดับก่อนหลัง และ วิธีการอื่น ๆ					

การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมือง ให้แก่นักเรียน	ระดับการเสริมสร้าง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14. ให้นักเรียนมีโอกาสหาข้อยุติกันเอง โดยการลงมติ เพื่อฝึกการทำตามเสียงข้างมาก และการเคารพเสียงข้างน้อย _____					
15. ชี้ให้นักเรียนเห็นผลเสียของการอยู่เหนือผู้อื่น และละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น _____					
16. สอนและฝึกให้นักเรียนใช้และทวงแทนสิทธิอันชอบธรรมของตน เช่น การใช้สิทธิแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล _____					
17. สอนและฝึกให้นักเรียนใช้และทวงแทนเสรีภาพของตน มิให้ล่วงละเมิดผู้อื่น และมีให้ผู้อื่นมาล่วงละเมิด เช่น การดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น การยอมให้ผู้อื่นมาทำให้ขาดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นหรือมีอิทธิพล _____					
18. สอนให้นักเรียนเห็นความจำเป็นของการมีกติกา กฎข้อห้ามหรือบทลงโทษ เพื่อรักษาความยุติธรรม และป้องกันการละเมิดสิทธิเสรีภาพผู้อื่น _____					
19. ไม่กระทำการหรือยอมให้นักเรียนกระทำการใด ๆ โดยใช้อิทธิพลและเอาเปรียบผู้อื่น _____					
20. สอนและฝึกให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมทั้งกาย วาจา และใจ ในลักษณะที่เคารพความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น เช่น ยิ้มแย้มแจ่มใส ทักทายอย่างสุภาพ และให้ความเมตตาต่อกัน _____					

การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมือง ให้แก่ นักเรียน	ระดับการเสริมสร้าง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>3. <u>มุ่งมั่นในหลักการมีส่วนร่วมและความร่วมมือ</u></p> <p>21. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีโอกาสเรียนและฝึกร่วมกันเป็นกลุ่มอยู่เสมอ</p> <p>22. จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนมีโอกาสสร้างสรรค์ความรู้ และประสบการณ์เพิ่มเติมร่วมกัน</p> <p>23. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและบริหารกิจกรรมสาขาที่ศึกษา</p> <p>24. ให้นักเรียนมีโอกาสเข้ารับบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ กันในการจัดกิจกรรมและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นเข้ารับบทบาทหน้าที่เป็นวาระ ๆ โดยไม่ผูกขาด</p> <p>25. สอนและจูงใจให้นักเรียนทุกคนร่วมมือกันอย่างแข็งขันและเต็มที่ในกิจกรรมที่ต้องการความร่วมมือจากทุกคน</p> <p>26. สอนและฝึกให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการให้ เช่น การให้การสนับสนุนทางการเงิน</p> <p>27. จูงใจให้นักเรียนสำนึกในการที่ทุกคนมีส่วนร่วมใช้สาธารณสมบัติ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้โดยเท่าเทียมกันและต้องร่วมมือกันดูแลรักษาโดยเท่าเทียมกัน</p>					

การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมือง ให้นักเรียน	ระดับการเสริมสร้าง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
28. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือในโรงเรียนหรือสังคม เช่น ช่วยเหลือเด็กข้ามถนน					
29. จัดกิจกรรมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการร่วมมือกันและพลังกลุ่มในทางสร้างสรรค์					
30. ยึดหลักในการสอน และการให้งาน และกิจกรรม โดยการทำให้ได้ตามเป้าหมายในลักษณะการแข่งขันในตนเองมากกว่าการแข่งขันระหว่างบุคคล					
4. <u>เชื่อมั่นในหลักวินัยในตนเอง และความรับผิดชอบต่อตนเอง หน้าที่ และสังคม</u> <u>ส่วนรวม</u>					
31. สอนและฝึกให้นักเรียนมีความเสียสละ และทำตามใจตนเองให้น้อยลง					
32. สอนและฝึกให้นักเรียนควบคุมตนเองมากกว่าที่จะต้องให้ผู้อื่นมาควบคุมกำกับ					
33. ชี้ให้นักเรียนเห็นผลเสียของการไม่มีระเบียบวินัย และการให้ผู้อื่นมาควบคุม					
34. สอนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการกระทำ และการพูดของตน					

การเสริมสร้างค่านิยมทางการเมือง ให้แก่ักเรียน	ระดับการเสริมสร้าง				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
35. ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ ของคุณ					
36. สอนและฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการ ให้ความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ของกลุ่มหรือหมู่คณะอย่างตั้งใจและเต็มใจ					
37. จัดกิจกรรมแบ่งความรับผิดชอบเพื่อฝึกให้นักเรียน ได้คิดทำและแก้ปัญหาของหมู่คณะร่วมกัน					
38. สอนและฝึกให้นักเรียนรับผิดชอบในส่วนที่เกิดความ เสียหายต่อสังคมส่วนรวม					
39. สนับสนุนให้นักเรียนและประชาชนร่วมรับผิดชอบใน การพัฒนาท้องถิ่นในชุมชนเพื่อสังคมส่วนรวม					
40. ชี้ให้นักเรียนเห็นผลดีของการมีความรับผิดชอบการ เสียสละเพื่อสังคมส่วนรวม					

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายภิญโญ คล้ายบวร เกิดวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2501 ณ ตำบลท่าระหัด
อำเภอเมืองฯ จังหวัดสุพรรณบุรี สำเร็จปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2525 และสำเร็จปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อ พ.ศ. 2529 ปัจจุบันรับราชการ ตำแหน่ง
อาจารย์ 1 โรงเรียนวิเศษไชยชาญ "ตันติวิทยานุกูมิ" อ. วิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย